

Tykkyläisten sukuseura

Jäsenlehti 1/2014

Sukukokous 11. heinäkuuta 2015 s. 31

Toivo Ikonen

Oi niitä aikoja...

Hyvät sukulaiset !

Tervehdin teitä jälleen kertomalla joitakin muistoja menneiltä ajoilta. Synnyinkotini Sikovaara sijaitsee Ilomantsin pitäjän Tokrajärven kylässä. Isovanhempani Risto (1868-1943) ja Sanna (1970-1947) o.s. Kuivalainen tulivat tilalle vuokraviljelijöiksi v.1900. Vasta 1930-luvun lopulla tilan kauppahinta saatiin kokonaan maksetuksi. Tila oli mummoni

suvun sukutila vuodesta 1669 lähtien. 1800-luvun lopulla tila jouduttiin myymään puutavarayhtiölle ja niinpä Kuivalaisistakin tuli vuokraviljelijöitä. Tilan kokonaispinta-ala on n. 64 ha, johon sisältyy Koitajoen varressa oleva ulkoniitty.

Isovanhemmilleni syntyi 8 lasta, joista vain kaksi jatkoi sukua. Vanhin lapsista oli isäni Heikki (1893 -1969) ja nuorin Onni (1915 -1970). Kaikki muut lapset

Kuva Sikovaarasta 1936. Takana Lyydia sylissään Erkki. Hänen takanaan Heikki Ikonen. Edessä pojat Toivo, Aimo ja Aulis. Oikealla vierekkäin Sanna ja Risto Ikonen

Kuva: Lyydian ja Heikin kihlakuva vuodelta 1928

menehtyivät joko aivan pieninä tai nuorina aikuisina. Äitini **Lyydia Maria Tykkyläinen** (1905 -1995) Enon pitäjän Enonkylän Iljanvaarasta tuli miniäksi Sikovaaraan joulun alla v.1928. Meitä lapsia syntyi puoli tusinaa vuosien 1929 - 1840 välillä.

Äitini muisteli usein lämmöllä lapsuutensa ja nuoruutensa aikoja synnyinseudullaan. Kaipauksen kohteina olivat Antti-veljen, Katri Pölösen ja Janne Tykkyläisen perheet sekä Tannilan tytöt, Saimi ja Iida. Kun äitini epäili jonkun puhuvan jostakin asiasta liioitellen, hän tokaisi; ”Tuota tarinoo ei uskos ies Tannilan tytötkään!” Kun äidin vierailut entisillä kotikunnaillaan jäivät heikkojen kulkuyhteyksien vuoksi vähiin, hän ikävissään lähetti kirjeitä ja ainakin joulu- ja pääsiäiskortteja. Jos äitini olisi osannut ajaa polkupyörällä, hän olisi tuon n. 40 km:n matkan Enonsalolle kesäisin leikiten pyyhkäissyt. Muistan tapauksen, kun äiti yritti joskus 1930-luvulla isän opastuksella harjoitella pyörällä ajoa, se ei onnistunut.

Harmissaan hän tuhahti: ”Vähättelen”! Äidin tapa liikkua paikasta toiseen oli omatyylinen puolijuoksu, jota me lapsena ollessamme pystyimme vain juosten seuraamaan. Kiertokoulu oli äitini lapsuudenajan ainoa opinahjo, jonka opetusohjelmasta puuttui tärkeä oppiaine, polkupyöräilyn alkeet!

Useimmat teistä ainakin ennen viime sotia syntyneistä muistanette vanhempienne ja heidän ikäpolvensa ihmisten haikaillen puhuneen vanhoista hyvistä ajoista. Milloinkahan nuo hyvät ajat itsenäisen Suomen historiassa olivat? Oman käsitykseni mukaan se ajankohta oli 1930-luvun loppupuoli. Tuolloin maamme talouselämä alkoi vähitellen elpyä saman vuosikymmenen alun ankarista lama-vuosista. Aivan erityisesti on syytä mainita, että maatalouden kannalta nuo vuodet olivat suotuisia. Hyvänä esimerkkinä tästä on kevätvehnän viljelyn onnistuminen koko Pohjois - Karjalassa.

Väliaikaista kaikki on vaan. Hyvät ajat päättyivät vuosikymmenen lopulla sotaan, joka on aina kansakunnan suurimpia onnettomuuksia. Sota-ajan ankeina vuosina ja sitä seuranneina niukkuuden kausina monet ihmiset haikailivat vanhoja hyviä aikoja, jotkut tutun rallilaulun sanoin; ”Oi niitä aikoja, oi niitä aikoja, ne tahtoisin taas elää uudelleen...”

Kevätvehnän viljelystä voin kertoa ihan omakohtaisia muistoja. Ukkinen Risto Ikonen sai vuonna 1936 ostettua kevätvehnän siemeniä Ilomantsin kirkkoherralta, rovasti Kalle Hämäläiseltä. Lajike oli nimeltään Timantti II. Siihen aikaan monet maaseurakuntien pappilat olivat edistyksen eturintamassa myöskin maatalouden alalla. Rahvaan mielestä rovasti oli viljelyasioissa viisaampi kuin maatalousneuvojat! Ukki muokkasi ja

*Kuva. Heikin ja Lyydian
perhe 1950-luvulla. Ta-
kana Toivo, Aimo, Aulis ja
Erkki. Edessä Salme,
Heikki, Lyydia ja Irja*

lannoitti (sonnitti) noin 5 aarin suuruisen vehnäpellon rovestilta saamiensa ohjeiden mukaan siemeniä tuolle alalle riitti alle 10 kiloa. Kylväminen oli melkeinpä juhlallinen toimitus, kun ukki suoritti sen omin käsin sikkaimia seuraten. Sikkaimet ovat lehtipuista taitettuja pieniä merkkivesoja, jotka pistetään peltoon osoittamaan kylvöksen rajaa.

Kun kevätvehnä oli meillä aivan uusi viljalaji, seurasivat kaikki aikuiset ja myös me lapset kasvun ihmettä orastumista, tähkän ilmestymistä ja vihdoin kullankeltaisena lainehtivaa korjuukypsää viljaa. Siihen aikaan kotitilallamme kaikki viljat leikattiin ikivanhaan tapaan sirpillä. Äidiltäni leikkuutyö sujui joutuisasti. Tuolta ajalta ovat peräisin omatkin leikkuutaidon alkeet. Rippikouluiässä leikkasin jo aikuisten tavoin. Leikkuutyö rasittaa eniten selkää. Tuo epämukava työasento oli vuosikymmenien kuluessa osasyynä jopa rasitusvammaan, koukkuselkään, joka ei suortunut edes tuttua joululaulua rallatteleamalla!

Leikattu vilja sidottiin lyhteille. Ruis laitettiin kuhilaille, ohra ja kaura kuusikoille, mutta vehnälyhteet

kuivatettiin poikkeuksellisesti seipäillä, tähkápäät etelän suuntaan. Ukki laittoi seipään viereen rahin, jolle noustuaan hän käsin kurkottaen asetteli lyhteet, joita me lapset, minä, Aimo ja Aulis hänelle kilvan ojentelimme. Aluksi se oli meistä lystiä leikkiä, mutta pianpa meidän intomme laantui ja aikuisten oli selvittävä ilman lapsityövoimaa. Siihen aikaan oli maatiloilla yleinen tapa, että lapset olivat mukana aikuisten rinnalla erilaisissa töissä ja näin saivat leikin varjolla oppia tuleviin tehtäviinsä. Isäni Heikki oli tietenkin täysillä mukana korjuutyössä seipäitä pystyttäen, lyhteitä sitoen ja seivästäen.

Kun lyhteet olivat seipäillä riittävästi kuivuneet, ajettiin ne hevosen vetämällä liistereellä riiheen. Siellä lyhteet ladottiin (ahettiin) ahinlaudalta käsin parsille pystyyn, ilmavasti, tähkápäät ylöspäin. Ahoksen lämmittäminen kesti useita päiviä. Ahos-sana on kotoista murretta ja johdettu sanasta ahtaa. Kuivuus todettiin käsikopelolla. Savun vaikutuksesta viljasta tuli hyvin säilyvää. Ahoksen puinti aloitettiin aamulla varhain. Parsilta pudotettiin alas sopiva määrä lyhteitä, jotka ladottiin lattialle paririviin, tähkápäät vastatusten. Puinti suoritettiin riusalla,

Kuva. Lyidia lapsuuskotinsa rapuilla Iljalassa vuonna 1972 talon emännän Eliisa Tykkyläisen

jolla rytmikkäästi ja vinhasti iskettiin tähkäpäihin niin kauan kunnes jyvät irtosivat. Juukalainen runoniekka, pienviljelijä Matti Hyttinen (1895 - 1977) ilmaisi asian näin: ”Riihestä kuuluu riuksa mäiske aamulla anivarhain. Riiden parsilla kuivattu vilja aina on kaikista parhain.”

Kun jyvät oli saatu tähkistä irti, varisteltiin oljet ja vietiin ulos. Orsilta pudotettiin uusi lyhde-erä puitavaksi. Jyvien puhdistus tehtiin tuultokoneella (viskurilla), joka oli tehdastekoinen, käsivoimin toimiva laite. Lapsen voimat eivät riittäneet koneen pyörittämiseen kyllin tehokkaasti. Työ oli raavaan miehen tehtävä. Puintityö oli hikistä, pölyistä ja nokista ja ihmiset olivat työpäivän päätyttyä kuin neekereitä! Kotoinen savusauna löylyineen tuntui silloin muita saunailtoja nautittavammalta. Vaikka työpäivä oli vaatinut tekijöiltä uutteraa ponnistelua, oli työn tuloksena riiden permannolla useita pulleita säkkeitä aitoa viljaa. Yhdestä ahoksesta saatu viljamäärä saattoi arvioni mukaan olla 100 -150

kiloa. Tuon viljaerän rahallinen arvo ei ole kummoinen, mutta leiväksi leivottuna siitä riitti suurellekin perheelle kuukausikaupalla purtavaa.

Vehnän jauhatus oikeaksi vehnäjauhoksi onnistui vain varsinaisessa vehnämyllyssä, jollaista ei lähitienoilla ollut. Kun kylän eräissä muissakin taloissa oli jauhatettavaa vehnää, kokosi naapurissa asuva kuorma-autoilija Viljo Laakkonen myllykuorman ja käytti sen Kiteen Puhoksen vehnämyllyssä. Kun mummo leipoi ensi kerran oman pellon viljasta vehnästä, hän riemuiten loihe lausumaan: ”Tämä vehnänen on muajasta (maukasta) – mualiman parasta!” Mummo ei noin lausueessaan lainkaan liioitellut, sillä koko perhe oli hänen kanssaan samaa mieltä suut vehnäsellään.

Siihen aikaan ei rahvaalla ollut tietoa viljan eri osien ravintoarvoista. Meilläkin kävi niin, että vehnän arvokkain osa, leseet syötettiin sialle ja vähäravinteisempi ydinosa vehnäsenä ihmisille! Hyvän sadon saaminen on aina ollut viljelijälle toiveitten täyttymys. Kun aitta oli kertynyt purnu syötäviä ja toinen myötäviä, leipää riitti omasta takaa uuteen satoon saakka. Viljelijän kokemasta mielihyvystä kumpusi kiitollisuus myös sille taholle, joka sääät ja ilmat säättää ja viljan vartuttaa.

Talonpoikaisväki joutui entisaikaan tekemään lujasti töitä jokapäiväisen leivän eteen. Kesäkausi oli kiireistä aikaa, sillä kylvö-, heinä - ja elonkorjuutyöt oli tehtävä luonnon aikataulun mukaan ajallaan. Historiasta olemme lukeneet, että toiveet hyvästä vuodentulosta eivät aina toteutuneet; ”Yks hallayö voi viljan kaataa, tai voi tulla turma muu...” Viimeiset suuret nälkävuodet vv. 1867-68 aiheuttivat esim. Enon pitäjässä sen, että

väestöstä viidennes kuoli nälkään tai aliravitsemuksesta johtuviin sairauksiin. Vanhempani osasivat arvostaa leipää, se oli heille ”Jumalan viljaa.”

Esiäittemme osa entisajan viljelijäperheissä oli todella vaativa. Heidän vastuullaan oli suuren perheen lastenhoito, ruokahuolto, vaatetus, karjanhoito ja osallistuminen ulkotöihin aina ahoksen puintia myöten. Valmiudet emännän tehtäviin oli saatu kotona, piikomispaikoissa ja vaistonvaraisesti yrityksen ja erehdyksen kautta. Työ saattoi sitoa heidät ajoittain kotiaskareihin niin, etteivät he päässeet edes kerran vuodessa kirkkoon tai kinkereille. Vielä 1800-luvulle tultaessa asuttiin yleisesti savupirteissä, joiden pienet ikkunat oli ”lasitettu” sianrakolla! Ei ollut varaa lasi-ikkunoihin, joista piti jossakin vaiheessa maksaa valtiolle ylellisyysvero! Noita aikoja muistellamme me joudumme sananmukaisesti parkaisemaan: ”Voi niitä aikoja”!

Seuramme eräänä keskeisenä tarkoituksena on perehdyttää jäsenkuntaamme Tykkyläisten suvun talonpoikaisiin juuriin. Sukumme ammattirakenne on nykyisin aivan toinen kuin joskus reilu sata vuotta sitten; päätoimisia viljelijöitä en tiedä jäsenkuntaamme kuuluvan lainkaan. Itseni kaltaisia sivutoimisia porkkananviljelijöitä taitaa vielä jokunen iikka löytyä? Mielestäni jo vähäinenkin tieto menneiden sukupolvien vaiheista auttaa meitä paremmin ymmärtämään ja kunnioittamaan heidän elämäntyötään. He olivat niukoissa oloissa selviytymisen mestareita, todellisia työn sankareita!

Toivotan teille kaikille suotuisaa syyskesää!

Laukaassa elokuun alun helteiden keskellä
AD 2014

Toivo Ikonen

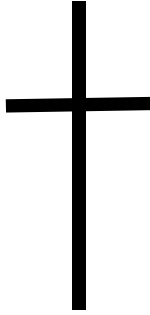
Kuvia Toivo Ikonen perhealbumista

Kuva vas. Lyydi Marian kansanopistotodistus vuodelta 1926. Lyydi asui silloin lapsuudenkodissaan Iljalassa.

Kuva yllä. Vasemmalta Tannilan tytöt Saimi ja Lida sekä Lyydi

Täältä puolehen ylhäisen maan

Sinikka Anja Tykkyläinen

o.s Rusanen

15.3.1935 – 16.9.2014

Riitta Tykkyläinen

o.s. Nousiainen, ent Hakovirta

17.7.1917 – 12.10.2014

Sinikka Anja Tykkyläinen

Rakas äitimme Sinikka Tykkyläinen kuoli 16.9.2014 Joensuun keskussairaalassa. Sinikka oli kuollessaan 79 -vuotias, hän oli syntynyt 15. maaliskuuta 1935 Enossa. Sinikka haudattiin Enon Hepokankaan hautausmaalle lokakuun 4. päivänä läheisten läsnä ollessa. Siunaustilaisuuden jälkeen pidettiin lämminhenkinen muistotilaisuus Enon seurakuntatalolla.

Sinikkaa jäivät kaipaamaan puoliso Erkki sekä lapset Riitta, Leena ja Ismo perheineen. Häntä jäivät kaipaamaan myös läheiset sukulaiset ja ystävät.

Sinikka oli omaa sukuaan Rusanen. Hän oli Aili ja Aarne Rusasen ainoa lapsi. Perheen koti sijaitsi Enossa Kaukaan Pahvitehtaan alueella. Tehtaan alueella asui paljon perheitä ja toiminta oli vilkasta. Sinikalle hyvin tärkeä paikka oli Rusala, hänen mummolansa, jossa hän vietti paljon aikaa. Rusalassa olivat myös enot ja tädit sekä Anneli serkku. Annelin kanssa oli monenlaisia yhteisiä harrastuksia ja puuhaa. He osallistuivat usein yhdessä mm. Enon Työväentalolla järjestettyihin tilaisuuksiin ja juhliin. Alakoulun Sinikka kävi Heikuranvaaran koulussa Enossa.

Sinikan ollessa 12 -vuotias vanhemmat erosivat ja hän jäi elämään äitinsä kanssa. Vuotta myöhemmin Aili -äiti meni uudelleen naimisiin ja perhe muutti Juttuvaaran Tienhaaraan. Tienhaarassa perhe asettui asumaan äidin uuden puolison, Onni Puhakan rakentamaan taloon. Onni oli maanviljelijä ja perheellä oli jonkin verran myös karjaa. Sinikka osallistui maatalon töihin, karjan hoitoon ja heinän tekkoon. Hän oli topakka ja aikaansaava.

Koulun käyntiä Sinikka jatkoi Enonsalolla Parsiaisen koulussa. Siellä hän ystävystyi samalla luokalla olleen Aune Tykkyläisen kanssa ja heistä tuli parhaat kaverit. Hän vieraili usein Aunen kotona Iljanvaarassa, Hanna ja Janne Tykkyläisen perheen kodissa. Tykkyläisten perheessä oli yhdeksän lasta, Erkki oli heistä vanhin. Pikku hiljaa Erkki tutustui

Sinikkaan, ihastui ja rakastui. Sinikka ja Erkki menivät naimisiin vuonna 1953 Sinikan ollessa 18 -vuotias. Hääät vietettiin Sinikan kotona Juttuvaarassa, jonne he asettuivat aluksi myös asumaan. Esikoinen, Riitta, syntyi vuonna 1955 ja vuotta myöhemmin he muuttivat Uimaharjuun vuokra-asuntoon. Leena syntyi 1959 ja Ismo 1961. Vuonna 1963 perhe muutti rakentamaansa omakotitaloon Uimaharjun Jaakonkankaantielle.

Perhe eli onnellista ja aktiivista elämää. Lasten ollessa pieniä Sinikka keskittyi kodista ja perheestä huolehtimiseen. Hän nautti leipomisesta ja ruuan laittamisesta. Koulusta ei tarvinnut tulla tyhjiin kotiin, vaan hän oli aina odottamassa. Istuimme keittiön pöydän ääressä, söimme ja vaihdoimme päivän kuulumiset. Lasten kasvettua ja itsenäistyttyä Sinikka alkoi käydä töissä kodin ulkopuolella.

Eläkevuosinaan Sinikka ja Erkki viettivät paljon aikaa Eussaareissa sijaitsevalla kesämökillään ja Juttuvaarassa Sinikan vanhassa kotitalossa. He tekivät myös ulkomaan matkoja. Lapsenlapset, Laura, Anni ja Janne olivat usein mummolassa. He olivat tärkeitä Sinikalle ja suhde lapsenlapsiin oli hyvin läheinen. Suhde säilyi tiiviinä myös aikuisiällä.

Sinikka toimi muistisairaana puolisonsa omaishoitajana useita vuosia aina vuoden 2013 loppuun saakka. Molempien sairaudet kuitenkin etenivät ja edessä oli vaikea päätös Erkin muuttamisesta hoivakotiin. Uuteen tilanteeseen sopeutuminen ei ollut helppoa, mutta pikku hiljaa se oli vain hyväksyttävä. Erkki kävi kotilomille ja Sinikka vieraili säännöllisesti Erkin luona hoivakodissa, mikä helpotti ikävää. Sinikka oli hyvin kiittollinen ja iloinen saamastaan ystävien ja sukulaisten tuesta.

Sinikka oli vahva ja valoisa ihminen, hän oli myös äärimmäisen rakastava ja huolehtiva äiti ja puoliso. Perhe oli hänelle kaikki kaikessa ja hän jaksoi puurttaa perheen hyvinvoinnin eteen. Sinikan ja Erkin antama koti oli hyvin turvallinen ja tasapainoinen, me lapset saimme hyvät eväät elämään. Meihin luotettiin ja meitä kannustettiin. Äidin poismeno oli meille suuri menetys.

Hetkenä aamun hiljaisen tuli luoksesi rauha ikuinen. Ovat kätesi ahkerat rauenneet ja päättyneet arkiset askareet. On hiljaisuus ja suru sanaton, mut' tiedämme, sun hyvä olla on.

Riitta Laitasalo, Sinikan vanhin tytär

Riitta Katri Tykkyläinen

Äitimme Riitta Tykkyläinen syntyi Iisalmessa nelilapsisen savolaisperheen esikoisena. Talonpoikaiset perinteet ulottuvat hänen molempien vanhempiensa suvuissa vuosisatojen taakse.

Riitan isä Paavo Nousiainen (1895-1931) oli maanviljelyalan ammattikoulutuksen saanut modernien käytäntöjen mies. Äiti Ainon (1895-1945), os. Ikonen, ammatillisiin valmiuksiin liittyi vuosikymmenien ajan ruoka- ja majoituskulttuuri mm. majatalonpitäjänä sekä Vuoksenlaakson Lotta-järjestön muonituspäällikkönä.

Lapsuutensa Riitta vietti Ruokolahden pitäjän Vuoksenniskalla vanhan puuteollisuusyhtiö Tornator Oy:n omistamassa Immolan kartanossa (”Immolan hovissa”), josta Paavo Nousiainen oli saanut toimen tilanhoitajana eli pehtorina 1920. Immola oli suurena mallitilana kymmenien palkattujen työyhteisö, jonka isännyydestä vastasi uudenaikaisten maatalouskäytäntöjen kannattaja (AIV-rehun kehitystyössäkin A.I. Virtasen apuna toiminut) agronomi Gustaf Lennart Rosenqvist. Lapselle kartanomiljöö tarjosi rikkaan virikeympäristön sekä ensi tuntuman monikulttuurisuuteen. Rosenqvistin lähipiiri koostui ruotsinkielisistä ja työntekijöiden lapsissa oli mm. virolais-, saksalais- ja venäläistaustaisten jälkeläisiä. – Yhdellä vihellyksellä löytyi leikkeihin kymmeniä osallistujia, muisteli Riitta vanhoilla päivillään lapsuuden pihapiirin meininkejä.

Vuoksen yläjuoksun rannat olivat täynnä vanhaa raskasta teollisuutta, ja yhteys rautateitse maakunnan pääkaupunkiin Viipuriin toimi erinomaisesti. Sieltä haettiin tärkeät vaikutteet ja harvinaiset tarvekalut. Rautatiekyydillä Riitta aloitti myös oppikoulutaipaleensa Imatran yhteiskouluun, joka tuolloin toimi venäläismatkailijoiden aiemmin kansoittamassa Turistihotellissa. Isän tapaturmaista kuolemaa seurannut perheen talouden heikkeneminen pakotti Riitan keskeyttämään koulunsa lukion toiselle luokalle ja hakeutumaan ansiotyöhön. Tämä oli ratkaisu, josta erityisesti kielissä, historiassa, ainekirjoituksessa ja kuvaamataiteissa kunnostautunut Riitta kertoi olleensa joskus katkera.

1938 Riitta Nousiainen solmi avioliiton ylikonstaapeli Olavi Hakovirran kanssa. Perheeseen syntyi kaksi lasta Marja-Liisa (1939-73) ja Esko (1941). Kotimökki Vuoksenniskalla sijaitsi sotatoimialueella, jonka teollisuuslaitoksia, kuljetusyhteyksiä sekä Immolan lento-

kenttää vihollinen pommitti herkeämättä. Sodan ankarimmat seuraamukset ajoituivat Riitan osalta aikaan, jolloin rauhan tulo jo häämötti: aviomies menehtyi sotasairaalassa jatkosodan viimeisinä päivinä ja äiti kulkutautiepidemian uhrina keväällä 1945. Pienten lasten yksinhuoltajuuden lisäksi Riitta joutui kantamaan vastuuta opintojaan Helsingissä aloittelevan sisarensa Toinin (1926-2010) sekä vuosien mittaisesta rintamapalveluksesta palanneen ja Tampereelle opintoihin suunnanneen veljensä Eskon (1919-2014) toimeentulosta.

Työ Enso-Gutzeit-yhtiön Tainionkosken tehtaiden konttorissa, mm. tarkkaa numeroiden hallintaa vaativissa laskutustehtävissä, toi perus toimeentulon, jota käsistään kätevä Riitta kartutti parhaansa mukaan myös satunnaisilla lisätöillä. Tutustuminen Ruokolahden osuuskaupan Vuoksenniskan toimipisteessä harjoittelua suorittaneeseen opiskelijanuorukaiseen Yrjö Tykkyläiseen (1925-2000), ja avioliiton solmiminen 1947 toi Riitan elämään muutoksen enteet. Tuoreen aviomiehen valmistuminen Helsingissä Liikemiesten kauppaopistosta yo-merkonomiksi ja sijoittuminen Riitan suhdetoiminnan tuloksena Vuoksenniska Oy:n Imatran rautatehtaan työntutkijaksi eli ”Kellokalleksi”, toivat vähitellen helpotusta peruskunnan talouteen.

Uusina tulokkaita ennestään nelihenkiseen perheeseen (verovapaa Saksan paimenkoira Riku viidentenä) syntyivät kaksi poikaa Lauri (1948) ja Paavo (1950), joiden hoitoon, Riitan jatkaessa työssä käyntiään Tainionkoskella, osallistui perheemme kanssa pitkiäkin aikoja viettänyt isämme Yrjön äiti ”Mummo Alina”, vielä tuolloin virkeä vanhus. Anopin ja minin välit olivat poikkeuksellisen hyvät: -Aina iloinen, avulias ja ystävällinen. Ei koskaan pahaa sanaa kenestäkään, muisteli Riitta vielä

lähes viime päivinään rakasta anoppiaan. Hyvät olivat Riitan suhteet myös aviomiehen muuhun sukuun, josta tutuimmiksi minullekin tulivat isän veljien Jannen, Paavon ja Toivon sekä sisaren Anna Malisen perheet.

Yrjö Tykkyläinen teki elämäntyönsä Etelä-Karjalan osuusmeijerin (ent. Lappeenrannan Osuusmeijeri) palveluksessa vuosina 1953-88 konttoripäällikkönä ja toimitusjohtajana. Riitan työura jatkui meijerin konttorissa maitotiliä käsittelevänä 1960-luvun puoliväliin, sekä 1970-luvun lopulla muutaman vuoden ideomansa ja alkuun saattamansa Etelä-Karjalan Maatalousnaisten tuoremehuaseman toiminnan veturina. Mehuasemasta muodostui aikaa myöden bisnes, jonka menestys kannatteli yhdistyksen taloutta vielä vuosia sen jälkeen, kun Riitta oli kohdistanut mielenkiintonsa muihin haasteisiin.

Miehensä tukijana vaativissa ammatillisissa yhteyksissä Riitta antoi vuosikymmenien saatossa merkittävän panoksen. Vanhempien tausta ja lapsuuden omakohtaiset kokemukset maaseutu ympäristöistä olivat luoneet perustaa ymmärtää maidonlähettäjäsäntien ja heidän luottamusmiestensä arkista aherrusta sekä ka-

rujen ympäristöolosuhteiden tuomia vaikeuksia, jotka eivät läheskään aina olleet pelkällä inhimillisellä ponnistuksella ratkaistavissa.

Ehkä kesken jääneeseen lukioon liittyvää traumaa purkaen Riitta jatkoi monipuolista aikuisopiskelua vanhoille päivilleen asti. Jatkuvan kouluttautumisen, maailman menon seuraamisen ja hyvän kielitaidon merkitys oli hänelle kirkastunut jo varhain: ruotsin ja saksan kielillä ilmaisu oli sujuvaa ja englannin kielelläkin hän pärjasi. Nämä valmiudet veivät hänet eri puolille maailmaa usein epävirallisen matkanjohtajan ominaisuudessa. Kielien ohella Riittaa kiinnosti koti- ja ulkomainen kaunokirjallisuus. Hänen jälkeensä jättämä kirjasto on laaja ja monipuolinen. Myös rakkauden käsitöittensä parissa hän viihtyi ja jaksosi omaksua uusia tekniikoita itse opiskellen ja kursseilla. Riitan kymmenien räsymattojen väriharmoniat ovat todisteita vankasta taiteellisesta näkemyksestä ja hyvästä värisilmästä. Näitä ominaisuuksia hän onnistui, käytännönläheisten ja perinnehenkisten elämänohjeitten myötä, siirtämään lapsilleen ja lastenlapsilleen.

Lauri Tykkyläinen
Paavo Tykkyläinen

Kuva. Joutsenia ja hanhia muuttomatkallaan. Kuva Antero Tykkyläisen pihasta lokakuussa 2014

Mikko Heikinpoika Tykkyläisen syntymästä 20.elokuuta 2014 200 vuotta

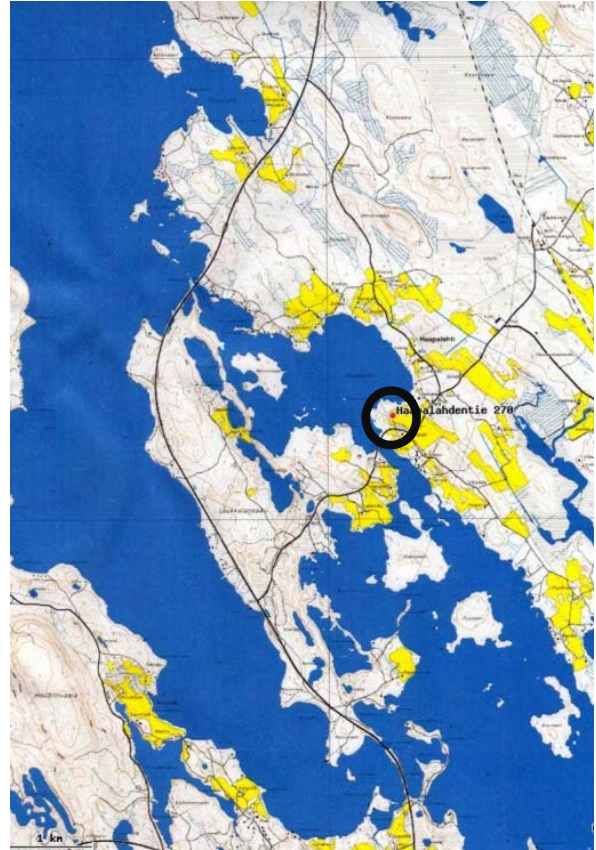
Kuka oli Mikko Heikinpoika Tykkyläinen?

Me tiedämme, että Mikko oli isäntä Enonkylän Haapalahdessa Tykkylän tilalla, joka oli ollut Tykkyläisten suvun hallussa vuodesta 1722 lähtien. Asiakirjoista ja perimätiedoista tiedämme, että Mikko osti omistukseensa suvun kruunun talonpoikana hallinnoiman tilan perintötilaksi. Kirkon rippikirjoihin on kirjattu joitakin Mikon ja hänen perheensä elämään kuuluvia asioita. Sukuseuran sukukokous vieraili Tykkylän tilalla vuonna 2003.

Mikko syntyi

Mikko syntyi 20. elokuuta 1814. Isä Heikki ja äiti Riitta (Brita) olivat silloin 26-vuotiaita. Vain viisi vuotta ennen Mikon syntymää oli Mikon kodin vierestä vyöryneet Venäjän sotavoimat kahteen kertaan, välillä peräytyen suomalaisten takaa-ajamina. Kirkko Ahvenisella oli ryöstetty ja myöhemmin poltettu. Ahvenisen ja Pilpasen sillat oli poltettu. Alkoι pitkä rauhallisen kehityksen aika ilman sotatoimia. Venäjän käymä Krimin sota eli Oolannin sota 1854-55 ei ulottanut vaikutuksiaan Enoon.

Mikko talollisen poikana pääsi nauttimaan kiertokouluopetusta. Enossa oli silloin koulumestarina Olof Tykkyläinen. Koulumestarin tehtävänä oli pitää muutaman viikon pituisia opetusjaksoja jossakin talossa tai pappilassa. Sitten opettaja siirtyi toiseen kylään ja palasi jonkin ajan kuluttua uudelleen. Rippikirjan mukaan Mikko osasi lukea ja hallitsi ristinopin kaikki vaadittavat katekismuksen opit. Lukutaidon ohella olivat tärkeitä ristinoppi ja virsilaulu. Mikko joutui käymään kinkereillä, osoittamaan lukutaitonsa ja ristinopin tunte muksen.

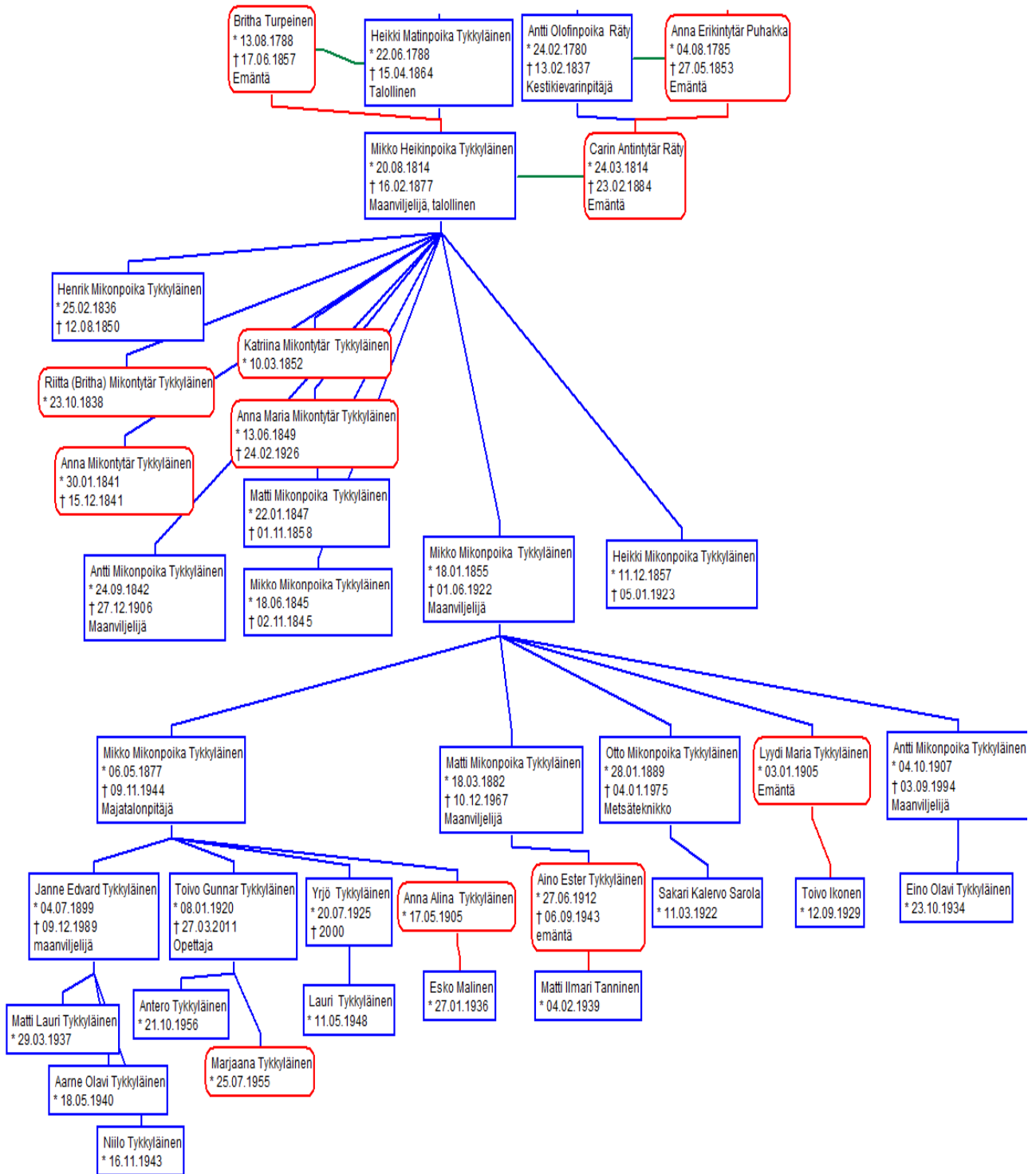

Kuva. Mikko Heikinpojan kotipaikka Enon Haapalahdessa. Talon välittömässä läheisyydessä on Pilpasen virta ja kartan alareunassa Ahveninen

Mikko avioituu

Mikko meni naimisiin 20-vuotiaana Haapalahdessa kestikievaria pitäneen Antti (Anders) Rädyn tyttären Kaisan (Carinin) kanssa 24.5.1834. On hyvin luultavaa, että Mikko toi nuorikkonsa isänsä taloon, jonka isännäksi hän isänsä jälkeen tuli.

Mikolle ja Kaisalle syntyi kymmenen lasta, joista Riitta 1838, Antti 1842-1906, Anna Maria 1849-1926, Katriina 1852-1923, Mikko 1855-1922 ja Heikki 1857-1923 elivät aikuisikään.

Kuva. Mikko Heikinpojan sukupuuta. Mikon pojan, Antin, pojanpoika Tykkylän isäntä Nestori Tykkyläinen kertoi sukuseuralle tilan historiasta vuoden 2003 sukukokouksessa. Mikon pojista Antti jäi asumaan Tykkylään, Mikko muutti Iljalaan ja Heikki Lappilaan.

Sukupuuhun on piirretty Tykkyläisten sukuseuran sukuneuvoston jäsenet. Kuvasta näkyy, että Mikko oli Sakarille, Toivolle ja Einolle isoisän isä ja muille isoisän isoisä. Sukuseuran jäsenistä suurin osa on Mikon pojan s. 1855 jälkeläisiä

Mikko osti kotitilan kruunulta

Mikon isä oli kruununtalonpoika jo vuodesta 1722 suvun hallussa olevalla Tykkylän tilalla. Vuokrasuhde lienee ollut luonteeltaan perintötila. Enon alueella oli Mikon nuoruudessa käynnissä isojako, jolla maatiloja muodostettiin uudelleen ja kruunu alkoi myydä talonpojille aikaisemmin vuokraoikeudella olleita maita. 45-vuotiaana Mikko osti maata Kruunulta eli Keisarihallituksen senaatin talousosastolta vuonna 1859 perintötilaksi. Mikko osti kaksi tilaa. Toisen kantatilana oli jo suvun hallussa ollut Tykkylän tila ja toinen oli Autio, jonka kantatila oli Iljala. Nestori Tykkyläisen mukaan Mikolla oli hallussaan maata yhteensä 1200 hehtaaria. Suuri osa näistä maista on edelleen Mikon jälkeläisten omistuksessa.

Tilojen kauppahintaa on vaikea nykyrahassa arvioida. Ruotsin vallan Enossa tehtyjen vastaavien kauppojen hinta vastasi noin kolmen vuoden vuokraa. Maakaupat olivat Mikon merkittävin toimi jälkipolvien kannalta. Vuokraoikeuteen kuului oikeus käyttää puuta omaan tarpeeseen, mutta ei oikeutta myydä. Omistus antoi oikeuden puun myymiseen, millä seikalla oli myöhemmin suuri merkitys.

Talollisen asema yhteiskunnassa

Talollisten rooli Mikon ajan yhteiskunnassa oli merkittävä. Maaomistus merkitsi velvollisuuksia mm teitä piti ylläpitää ja rakentaa, viljaa piti tuottaa viljamakasiiniin, kestikievarin ylläpitoon piti antaa hevosia jne. Pitäjänkokouksissa ja kuntakokouksissa kunnallishallinnon perustamisen jälkeen äänivalta oli maanomistajilla. Tilattomilla ei äänivaltaa ollut. Isoissa taloissa oli renkejä, piikoja ja loisia. Talollisilla oli maillaan torppareita ja mökkiläisiä, jotka tekivät talolle töitä. Talollisten rooli korostui Mikon aikana entisestään, kun kolmasosa asukkaista oli tilattomia, ja asuivat ahtaasti toisten taloissa tai vaatimattomissa mökeissä.

Mikon talosta ei ole kuvaa eikä perimätietoa. Siihen aikaan isommat talot, joihin Mikon

talo varmaankin kuului, olivat hirsirakennuksia, joissa oli jo uloslämpivä uuni. Talon toisessa päässä oli tupa, keskellä porstua jonka toisella puolella oli toinen tupa tai kamari. Talot eivät olleet maalattuja. Ikkunoissa oli jo lasit.

Yhteisten asioiden hoitaminen ja keskinäinen riippuvuus vaati runsaasti vuorovaikutusta. Yhteiskunnan rakenteissa tapahtui erittäin nopeaa kehitystä. Keskeisiä toimijoita olivat mm kirkko ja maallisen vallan puolella nimismiehet ja siltavoudit. Varsinainen järjestäytymisen yhdistyksiä tai yhteisten asioiden hoitaminen osuuskunnissa tekivät vahvasti tuloaan Mikon loppuvuosina ja sen jälkeisinä vuosikymmeninä.

Mikko oli edistyksellinen maanviljelijä

Maanviljelyksessä oli tapahtumassa suuri murros kun kaskiviljelystä alettiin voimakkaasti rajoittaa ja alettiin siirtyä peltoviljelyyn. Mikko näyttäisi olleen etunenässä peltoviljelyn kehittämisessä. Kehitys oli hidasta. 1860-luvulle saakka oli lehmien ruokinta perustunut heinän osalta yksinomaan niityiltä korjattuun heinään. Todettakoon, että vielä 1940-luvullakin monen talon karjalle hankittiin rehut luonnonniityiltä.

Ismo Björn kirjoittaa Enon historiassa: ”Kuopion läänin maanviljelysseura aloitti toimintansa 1861. Maanviljelysseura ryhtyi jakamaan ojituslainsäädäntöä. Sanomalehdet kertoivat loistavista ojitustuloksista. Enonkylän Mikko Tykkyläinen oli saanut ojitettuun peltoon kylvämästään 7,5 kapasta ruista 9 tynnyriä ja 7,5 kappaa”.

Näyttää selvältä, että Mikko oli etunenässä kehittämässä maanviljelyä. Maatalousnäytelyt ja erilaiset kilpailut innostivat maatalouden kehittämiseen. Kylvöheinä tuli Enoon 1961 ja varmaankin Mikko tarttui heti asiaan.

77. Eno.

Namn och Stånd.	Födelse.		Vaccination.	ABC-boken.	D. Luthers Lilla Kateches med Förklaring.						Skollärs Språk.	Första Christendomsbarn.	Första Katechismabarn.	Bifridt Adm. terd.	Begätt II. H. Nativard.		
	dag.	år.			1.	2.	3.	4.	5.	6.					1857	1858	1859
Henrik Tykkyläinen	3	1788	x	x	x	x	x	x	x	x					29	29	29
Brita Turpeinen	13	1788	x	x	x	x	x	x	x	x					30	30	30
Son Michel	26	1814	x	x	x	x	x	x	x	x					27	27	27
Karin Rätty	24	1814	x	x	x	x	x	x	x	x					27	27	27
Pötker Karin Hemmo	12	1827	x	x	x	x	x	x	x	x					15	15	15
Pötker Brita Michel	23	1838	x	x	x	x	x	x	x	x					16	16	16
Pötker Anders Michel	24	1840	x	x	x	x	x	x	x	x					17	17	17

77.

Eno.

Namn och Stånd.

Födelse-

dag.

år.

Vaccination.

ABC-boken.

Immunitet.

I

rd.

1/8

19 Henric Tykkyläinen
 13 Brita Turpeinen

3 1788 X X X
 13 1788 X X X

Son Michel
 24 Karin Rätty

26 1814 V. X X
 24 1814 X X X

Pötker Karin Hemmo

12 1827 X X X

Pötker Brita Michel

23 1838 X X X

Pötker Anders Michel

24 1840 X X X

Begätt II. H. Nativard.

Födelse-ort utom Församlingen, Af- och Till-flyttning, Lysning,
Vigsel, Frägd, veterligt Lyte, Död, o. a. m.

1856 1857 1858 1859 1860 1861 1862

1856 1857 1858 1859 1860 1861 1862
 1856 1857 1858 1859 1860 1861 1862
 1856 1857 1858 1859 1860 1861 1862

1856 1857 1858 1859 1860 1861 1862
 1856 1857 1858 1859 1860 1861 1862
 1856 1857 1858 1859 1860 1861 1862

1856 1857 1858 1859 1860 1861 1862
 1856 1857 1858 1859 1860 1861 1862
 1856 1857 1858 1859 1860 1861 1862

1856 1857 1858 1859 1860 1861 1862
 1856 1857 1858 1859 1860 1861 1862
 1856 1857 1858 1859 1860 1861 1862

1856 1857 1858 1859 1860 1861 1862
 1856 1857 1858 1859 1860 1861 1862
 1856 1857 1858 1859 1860 1861 1862

1856 1857 1858 1859 1860 1861 1862
 1856 1857 1858 1859 1860 1861 1862
 1856 1857 1858 1859 1860 1861 1862

1856 1857 1858 1859 1860 1861 1862
 1856 1857 1858 1859 1860 1861 1862
 1856 1857 1858 1859 1860 1861 1862

1856 1857 1858 1859 1860 1861 1862
 1856 1857 1858 1859 1860 1861 1862
 1856 1857 1858 1859 1860 1861 1862

1856 1857 1858 1859 1860 1861 1862
 1856 1857 1858 1859 1860 1861 1862
 1856 1857 1858 1859 1860 1861 1862

1856 1857 1858 1859 1860 1861 1862
 1856 1857 1858 1859 1860 1861 1862
 1856 1857 1858 1859 1860 1861 1862

Kuva. Enon rippikirjan sivu 77 vuosilta 1853-62 (sivuun kuuluvat aukeaman molemmat sivut). Vasemmassa reunassa ovat ylinnä Mikon isän ja äidin nimet – Henrik Tykkyläinen ja Brita Turpeinen eli Heikki ja Riitta. Niiden alapuolella Son Michel sekä vaimo Karin Rätty eli poika Mikko ja vaimo Kaisa Rätty.

Yläkuvassa rippikirjan aukeaman vasemmalla puolella on merkinnät lukutaidosta, ABC-Rippikirja oli tärkeä dokumentti

kirjan suorittamisesta, Lutherin katekismuksen ja sen selitysten osaamisesta. Sitten ovat merkinnät ehtoollisella käynnistä kunakin vuonna. Nämä merkinnät jatkuvat alemmassa kuvassa rippikirjan aukeaman oikealla sivulla. Mikon sarakkeessa on merkintä rikkomuksesta. Rikkomus on merkitty diaarionumerolla. Myöhempien vuosien rippikirjan perusteella se on juopumusrikkomus vuonna 1857.

Rippikirjan lukutaitomerkinnöistä voi päätellä, että kaikilla mainituilla oli sisälukutaito, Mikolla vähän muita parempi. ABC-kirja oli suoritettu. Kaikki olivat selviytyneet Lutherin katekismuksen ja selitysten kuulustelusta. Mikolla ei ollut merkintää laiminlyödyistä kuulusteluista ”Försummat katekismusförhören” niin kuin Kaisalla ja Mikon vanhemmilla. Tuona ajanjaksona Mikko ja Kaisa ovat käyneet ehtoollisella kerran vuodessa lumikelin aikaan silloin uudessa Enon kirkossa. Vuonna 1959 olivat käyneet myös syksyllä ja vuonna 1962 joulukirkossa. Mikon rasitteena rippikirjassa oli juopumusrangaistus, joka merkintänä seurasi myös rippikirjan vaihtuessa kymmenen vuoden välein.

Kirkkomatkat on tehty talviaikaan ja hevoskyydillä Haapalahdesta nykyisen Enon kirkolle.

Mikon kotitalosta ei ole kuvauksia

Mikon asuintalosta ja muista rakennuksista ei ole tietoja. Nestori Tykkyläinen kertoo muistiossaan että nykyisen Tykkylän talon pihapiirissä on vanhan asuintalon jäännöksiä, jotka

ovat olleet Mikon perheen asuintalona. Talon lähellä oli myös piiskapetäjä jossa tuolloin ruoskittiin rikoksia tehneitä ihmisiä, kuten viljan varastajia. Rangaistustilaisuudet olivat julkisia.

Talot olivat maalamattomia hirsitaloja. ”Maalikyliä” ei ollut. Uunit kivistä tehtyjä ja aisoavetoisia eli savu meni suoraan tulipesästä ulos. Enossa suurin osa taloista oli jo ”uloslämpiäviä”, mutta oli vielä runsaasti mökkiäisiä savupirteissä.

Mikko kuoli kuumeeseen 62-vuotiaana 16.2.1877. Vaimo Kaisa kuoli kuumeeseen 23.2.1884 69-vuotiaana. Mikon isä Heikki s.22.6.1788, kuoli 15.4.1864 75-vuotiaana ajokseen. Mikon äiti Riitta (Britha) o.s.Turpeinen kuoli 17.6.1857 vesipöhhöön 68-vuotiaana. Mikon isoisä oli kuollut 32-vuotiaana punatautiin.

Tuohon aikaan oli tapana, että samassa taloudessa eli kolme eri sukupolvea. Syntymäajoista voi päätellä, että niin on hyvinkin ollut myös Haapalahden Tykkylässä.

Elämä Mikko Heikinpojan aikaisessa Enossa

Eno kuului Suomen suuriruhtinaskuntaan ja oli osa suurta Venäjänmaata. Suomelle 1800-luvun puolivälin jälkeinen aika oli hyvin voimakasta kehityksen aikaa. Suuri syy tähän oli Suomen suuriruhtinaan eli Venäjän tsaarin Aleksanteri II:n myönteinen suhtautuminen Suomeen. Monet nykyaikana itsestään selvät asiat olivat vasta idulla.

Sanomalehtiä ei liene juuri Enonkylään tullut. Ismo Björnin mainitsema teksti sanomalehdessä kertoo kuitenkin, että joillakin lehdillä oli kirjeenvaihtajia Enossakin. Kuopiossa ilmestyi Maamiehen ystävä-lehti. Joensuussa alkoi ilmestyä Karjalatar -lehti Mikon kuoleman jälkeen.

Tietolähteinä maailman tapahtumista olivat pitäjänkokoukset, kuntakokoukset ja Jumalanpalvelukset kirkkoissa. ”Kirkossa kuulutettu”–

sanonta on säilynyt nykypäivään asti. Kirkon toimihenkilöt, maallisen hallinnon kunnan toimihenkilöt ja valtion kruununvoudit ja siltavoudit lienevät olleet tärkeitä tiedon välittäjiä. Samoin kauppiaat ja talosta taloon kulkevat laukkuryssät. Nimismiehillä oli ”yleishallintoviranomaisina” keskeinen rooli.

Suomi sai oman rahan

Suomessa elettiin jo rahataloudessa, vaikka vielä käytiinkin paljon vaihtokauppaa. Suomeen tuli autonomian myötä Venäjän rupla, mutta Ruotsin raha poistui viiveellä ja lopullisesti 1940-luvulla. Vuonna 1860 Suomi sai oman rahan, Suomen markan. Raha tuli jo jokapäiväiseen käyttöön. Palkkoja maksettiin rahalla, palveluja ostettiin rahalla jne.

Pankkeja ei Mikon aikana ollut. Rahaa lainattiin kauppiailta ja niiltä, joilla sitä oli. Rahan lainaaminen velkakirjalla muille ihmisille jatkui vielä senkin jälkeen kun pankkeja oli perustettu. Mm Mikon pojan Iljalan isäntä-Mikon perinnönjakoasiakirjassa näkyi, että Mikko oli lainannut useille henkilöille rahaa velkakirjalla.

Kaupankäynti

Maakauppoja eli kaupunkien ulkopuolella olevia kauppoja alkoi jonkin verran olla. Kauppaa kävivät kauppamiehet, jotka veivät myyntitavaraa markkinoille ja toivat markkinoilta tavaraa myyntiin. Vientitavarana oli pääasiassa voi, jota kauppamiehet keräsivät taloista. Voi meni Pielisjoen suuntaan mm Sortavalaan, Viipuriin ja edelleen mm Pietariin. Kauppamiehiltä ja kulkukauppiailta voi ostaa kankaita, astioita, työkaluja ym esineitä. Arvokkaita olivat padat, pannut ja monet käyttöesineet. Joensuun kaupunki perustettiin 1848, mutta sen merkitys kauppapaikkana oli aluksi vähäinen.

Voi oli perinteisesti hyvä myyntituote. Se valmistettiin seisottamalla maitoa puuastioissa ja kuorimalla kerma päältä voim tekemistä varten. Separaattori tuli vasta 1900-luvun vaihteessa jolloin voikilon tuottamiseen tarvittiin vain noin viidesosa siitä maitomäärästä, joka tarvittiin perinteisessä menetelmässä.

Kulkulaitosjärjestelmä

Mikon aikaan liikuttiin jalkaisin, hevosilla tai veneellä. Maassa oli kestikievarilaitos, joka oli nopein tapa liikkua tai kuljettaa tavaraa. Kestikievarissa voi yöpyä, ruokailla ja saada kyydin seuraavaan kestikievariin. Päivässä pystyi matkustamaan enintään 50 km. Talolisten velvollisuutena oli antaa hevosia kestikievarikäyttöön. Myös posti kuljetettiin hevosilla.

Tavaraa kuljetettiin hevosella tai veneellä. Tavarankuljetukseen tarvittiin paljon hevosia ja ne työllistivät hevosnomistajia. 1850-luvulla Pielisjoelle saatiin venekanavat, joita pitkiin veneet vedettiin. Sitä ennen veneet vedettiin

koskien ohi maitse. Pielisellä oli jo 1870 laivaliikennettä kahdesti viikossa Ahveniselta Nurmekseen vuoroin Lieksan ja Juuan kautta. Pielisjoen koskien vuoksi tavaroita kuljetettiin kuitenkin Ahvenisen ja Joensuun välillä pääasiassa hevosella. Mikon aikana suunniteltiin Pielisjoen kanavointia laivaliikenteelle. Kanavointi toteutui 1880-luvulla ja laivaliikenne Pieliselle asti käynnistyi.

Kunnallishallinto

1865 annettiin asetus kunnallisesta itsehallinnosta. Silloin siirtyivät kirkolta kunnalle mm. verotusasiat, julkisten rakennusten korjaaminen, kansanopetus, köyhäinhoito ja järjestyksenvalvonta. Tähän saakka asioista oli päätetty pitäjänkokouksissa kirkkoherran johdolla. Nyt asioista päätettiin kuntakokouksissa. Oikeus osallistumiseen päätöksentekoon jäi edelleen riippuvaiseksi maanomistuksesta. Kirkko voi kunnallishallinnon kehityksessä keskittyä varsinaiseen tehtäväänsä.

Suuret nälkävuodet

1860-luvun alussa viljasadot alkoivat huonojen säiden vuoksi heiketä ja lopulta 1867 ja -68 tulivat todelliset nälkävuodet. Silloin enolaisista kuoli nälkään ja muihin sairauksiin viidesosa. Joillakin alueilla nälkävuosina kuolleiden osuus oli jopa kolmasosa väestöstä. Parhaimmin selvisivät tilalliset ja heikoimmin tilattomat. Heitä oli renkeinä, piikoina, loisina, mökkiläisinä, joiden eläminen oli tilallisten varassa.

1860-luvulla oli nälän lisäksi ongelmana työttömyys. Työpaikkoja metsätöissä, uitoissa, valtion hätäaputoissa tms oli liian vähän. Juuri 1860-luvulla useita perheitä Enosta muutti Venäjälle lähinnä metsätöiden perässä. Heidän joukossaan oli mm Taavi Tykkyläinen, sukuseuramme jäsenen Tarja Rantaman esi-isä.

Kuva. Sukukokous vieraili vuonna 2003 Tykkylän tilalla. Talon päärakennus on valmistunut 1900-luvun alussa. Vasemmalla kokouksen osanottajat yhteiskuvassa. Oikealla talon

isäntä Nestori Tykkyläinen tervehtii sukukokousta.

Valtiolliset olot Suomessa Mikko Heikinpojan aikana

Suomesta oli vähän ennen Mikon syntymää tullut Venäjän keisarikuntaan kuuluvan autonominen alue Suomen suuriruhtinaskunta. Suomen suuriruhtinas oli Venäjän tsaari, jonka edustajana Suomessa oli kenraalikuvernööri. Mikon nuoruusvuosina Venäjän tsaarilla oli paljon tehtävää Euroopan valtapoliitikassa Napoleonin sotien jäljiltä.

Enolaisittain mitään suuria mullistuksia ei ollut. Krimin sota 1854-55 oli Venäjälle paha takaisku. Vaikka engelsmanni pommitti ”kolmella sadalla laivalla” Viaporin ja rannikko-kaupunkeja, eivät sodan vaikutukset enolaisittain liene olleet suuria. Tsaaria miellytti se, että suomalaiset ottivat itse vastuuta kaupunkiensuojaamisesta.

Kun sitten Aleksanteri II tuli Suomen suuriruhtinaaksi, alkoi Suomessa nopea kehitys. Pidettiin valtiopäivät, Suomi sai oman rahan, kunnallisen itsehallinnon ja teitä ja siltoja rakennettiin. Myös ensimmäiset rautatiet rakennettiin, ei tosin vielä Pohjois-Karjalaan. Syntyi kansallisromantiikka, suomen kielen

asema kehittyi, koululaitosta kehitettiin ja Topelius teki ensimmäisen Maamme-kirjan.

Enon seurakunta, kirkkoherrakunta, perustettiin 1857. Enon oli ollut Ilomantsiin kuuluva kappeli jo 1700-luvun lopulta. Enon kunta perustettiin 1858. Kunnallishallinto käynnistyi hitaasti. Asetus kunnallishallinnosta annettiin 1865, mutta vasta 1871 perustettiin kuntahallitus kuvernöörin päätöksellä. Kunnanvaltuusto saatiin vasta 1900-luvulla.

Myöhemmin Aleksanteri III:n ja Nikolai II:n aikana myönteistä kehitystä alkoi haitata venäläistämisyhtymykset ja sittemmin sortokaudet.

Suomessa oli ollut ennen Mikon aikoja vähän väliä sotia: isoviha, pikkuviha, Kustaa III:n sota 1700-luvulla ja Suomen sota 1808-09. Jokainen sukupolvi oli kokenut ainakin yhden tai kaksi sotaa. Mikko säästyi sodilta. Mikon jälkeläiset lapset ja varsinkin lastenlapset joutuivat jälleen kärsimään sodista: vapaussota, talvisota ja jatkosota.

Mikko Tykkyläisen ojitusta koskeva juttu noteerattiin laajasti lehdissä ympäri Suomea. Syy laajaan tiedottamiseen lienee Kuopion läänin maanviljelysseuran tarve edistää peltojen ojitamista ja tuoda esille omaa toimintaansa.

Ei ole tietoa siitä, levisikö jokin noista lehdistä Enoon Mikko Tykkyläiselle saakka.

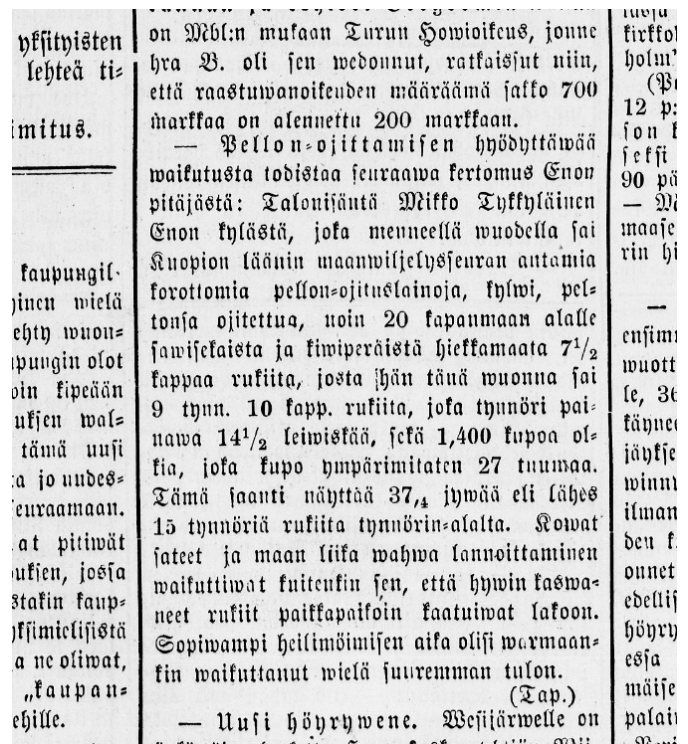
Joka tapauksessa julkisuus kertoo siitä, että Mikko Tykkyläinen oli aikanaan merkittävä maanviljelyksen kehittäjä.

Kuvat. Yllä etusivut niistä sanomalehdistä, joissa Mikko Tykkyläisen ojitusta koskeva juttu on julkaistu. Oikealla on juttu sellaisena, kuin se kaikissa noissa lehdissä julkaistiin.

Vanhoihin lehtiin pääsee tutustumaan linkistä

<http://digi.kansalliskirjasto.fi/sanomalehti/search#?query=Tykkyl%C3%A4inen>

Lähteet: Jari Tykkyläinen, Pentti Heikura, Toivo Rätty: Elettyä elämää enolaisittain, Kimmo Katajala, Jaana Juvonen: Pohjois-Karjalan historia, Anders Persson: Suomen sodan unohdetut sankarit

Niilo Tykkyläinen, mukana vierailulla Marjanne Vihanto-Tykkyläinen Vierailu Elävän kuvan museossa

Sukulehden toimitus vieraili **Elävän kuvan museossa** Helsingin kalasatamassa. Aiheen vierailuun antoi **Helsingin Sanomien artikkeli 13. helmikuuta 2014 ”Pelastaja saapui Datsunilla”**. Artikkelin kertoo siitä, miten Elävän kuvan museoon hankitaan esineitä sieltä, mistä niitä on saatavilla.

Elävän kuvan museon päällikkönä on sen alusta lähtien ollut **Lauri Tykkyläinen**, sukuseuramme sukuneuvoston jäsen. Niin kuin artikkelista käy ilmi, Lauri on tehnyt pitkän päivätyön myös vanhojen nitraattifilmien pelastajana. Vanhojen filmien aarteistahan me olemme sukukokouksissa päässeet nauttimaan jo useita kertoja. Näin kirjoittaa Helsingin sanomat

Helsingin Sanomat 13. helmikuuta 2014:

Elävän kuvan pelastaja saapui Datsunilla

Lauri Tykkyläinen on kerännyt suomalaista elokuvahistoriaa yli 40 vuotta – kaatopaikalta asti

Toni Puurtinen

Mankkaan kaatopaikka 1970-luvun puolivälissä. Pienessä mökissään nuhjuinen vanha mies kaivaa tyynyn alta pistoolin. Hän osoittaa sillä lattialla olevaa kovia kokenutta laitetta ja sanoo: "Tuossa on laite, missä on rahat?"

Pelko hiipii [Lauri Tykkyläisen](#) ja hänen työtoverinsa [Pentti Pajukallion](#) mieliin. Toisaalta miehen osoittama laite, mutoskooppi, houkuttelee heitä, eivätkä he halua lähteä tyhjin käsin.

"Tulimme hakemaan tuota ihmeellistä laitetta, joka on osa elokuvahistoriaa", Tykkyläinen selittää rauhoitellen.

Mies laskee aseensa, ja Tykkyläinen kaivaa lompakostaan sadan markan setelin, jonka hän on luvannut miehelle aikaisemmin puhelimessa.

Tykkyläinen ja Pajukallio kantavat aarteensa Datsun 100A:n kyytiin.

Lauri Tykkyläisen taustalla ovat Ansa Ikonen ja Tauno Palo elokuvassa Vaimoke (1936). Elävän kuvan museon esimies uskoo, että suomalaisen elokuvaan liittyvien suurten esinelöytöjen aika on ohi. "Nyt tärkeintä on varmistaa, että kaikista pitkistä elokuvista saadaan jotain talteen."

Tykkyläisen johtamassa Elävän kuvan museossa on nykyään 16 500 elokuva-aiheista esinettä, joista jokaisella on tarinansa.

"Nykyään näitä tarinoita arvostetaan", Tykkyläinen sanoo. "Esine saattaa olla kaunis, mutta se herää henkiin, kun tiedetään, kuka sitä on käyttänyt, mitä sillä on tehty ja minkälaisia vaihteita se on kokenut."

Tykkyläinen tietää, mistä puhuu. Hän on kerännyt talteen suomalaista elokuvahistoriaa ehkä enemmän kuin kukaan muu.

Tykkyläinen kertoo Jarvan suostutelleen hänet operaatioon lupaamalla, että siinä näkisi kaiken, mitä Suomessa on kuvattu nitraattifilmeille.

"Se koukutti minut."

Mutoskooppi 1900-luvun alusta

Elävän kuvan museossa on runsaasti myös Suomi-Filmi Oy:n keloja

Projektissa Tykkyläinen metsästi filmejä muun muassa vanhoista elokuvateattereista ja

tuotantoyhtiöiden varastoista. Työn piti olla valmista kymmenessä vuodessa, mutta toisin

kävi: viimeiset filmit haalittiin talteen vasta vuosituhannen vaihteessa.

Elävän kuvan museossa kävijää vastaan eivät iske vanhat filmit, vaan projektorit, kuvauskalustot sekä muu alaan liittyvä rekvisiitta. Niiden kerääminen oli alun perin projektin sivujuonne.

"Aineistoa tuli paljon alan ihmisiltä ja ulkopuolisiltakin. Suomi-Filmin [Risto Orko](#) esimerkiksi avasi yhtiön kellarikomerot meitä varten. Sieltä veimme valtavia valokuvakoelmia ja muita harvinaisuuksia."

Alkuvaiheessa esineistön keräämistä vaikeutti säilytystilojen puute. "Monet aineistoerät vain kirjassimme ja jätimme aineiston haltijan huomaan. Kävimme hakemassa ne sitten 1980-luvulla parempaan talteen."

Tänä vuonna museo täyttää kymmenen vuotta. Vaikka välissä on ollut hyviäkin vuosia, museo on taistellut koko olemassaolonsa ajan resurssiongelmien kanssa. Se on maaliskuuhun asti yleisölle auki vain tilauksesta, ja puolentoista vuoden päästä vuokrasopimus päättyy.

Kuka on Lauri?

Syntynyt 11. toukokuuta 1948 Ruokolahdella.

Valmistunut 1972 elokuvaohjaajaksi Taideteollisen oppilaitoksen kamerataiteen osastolta.

Esimies Kansallisen audiovisuaalisen instituutin (entinen Suomen elokuva-arkisto) ylläpitämässä Elävän kuvan museossa.

Elävän kuvan museo Helsingissä (Vanha Talvitie 9) on yleisölle auki maaliskuun alusta alkaen ti-to klo 12–16. (HS:n tekstiä tähän asti)

On Tykkyläisellä silti aihetta iloonkin. "Museosta ei puutu mitään kovin tärkeää, ja kokonaisuus- ja näyttelytyön ansiosta kiinnostus elokuvahistoriaa kohtaan on laventunut."

Palataan vielä kaatopaikkakeikkaan.

Kun Tykkyläinen ja Pajukallio huristivat Datsunilla elokuva-arkiston pihalle ja raahasivat mutoskoopin restaurointilaboratorioon, leikkaajaveteraani [Armas Vallasvuon](#) naama venähti. "Herrajumala, tuommoista en ole nähnyt vuosikymmeniin!"

Laite oli Vallasvuolle tuttu. Hänen lapsuudessaan 1910-luvulla pojat tienasivat taskurahaa myymällä sähkösanomia. Rahat he käyttivät sen ajan koviin juttuihin, Helsingin rautatieaseman odotusaulassa olleisiin mutoskooppeihin. Kampea vääntämällä laitteen sisällä oleva kuvarulla naksattiin, ja pojat kiipesivät katsomaan kuvia nyrkkeilystä ja vähäpukeisista naisista.

Kun Tykkyläinen, Pajukallio ja Vallasvuon tutustuivat mutoskooppiin tarkemmin, he huomasivat raha-aukon yläpuolella messinkilaitan. Se paljasti, että mutoskooppi oli yksi poikajoukon käyttämistä laitteista.

Laite oli herännyt henkiin.

Tehnyt tv:lle dokumenttielokuvia muun muassa Nyrki Tapiovaarasta, Erkki Karusta ja suomalaisen dokumenttielokuvan vuosikymmenistä.

Työskennellyt 1970–1980-luvulla eri tehtävissä muun muassa Pirjo Honkasalon, Ere Kokkosen, Matti Kassilan, Jaakko Pakkasvirran ja Åke Lindmanin kanssa.

Sukulehden vierailu Elävän kuvan museossa 20.10.2014

Niin kuin Helsingin Sanomin kirjoituksesta käy ilmi, on museota rakennettu sisulla ja sydämellä. Hieman haikealta tuntuu, että filmien aika on totaalisesti ohi. Tilalle tulivat videotekniikka ja digitaalitekniikka.

Laurin kolmen vuosikymmenen vanhojen filmien pelastustyö on saatu tehtyä. Seuraavana on vuorossa näiden filmien edelleen digitalisointi, joka mahdollistaa niiden filmien jakelun katselijoille mm internetin välityksellä. Myös kymmenen vuoden työ elävän kuvan museon rakentamisessa näyttää jo valmiilta, mutta visioita on edelleen Laurin seuraajien toteutettavaksi.

Kuva. Yksi elävän kuvan museon ”kultakimpaleista” on kuvan ensimmäinen kotimainen 35 mm elokuvaprojektori vuodelta 1949. Sen valmisti V.A.Antinheimo. Museon kapale on projektori no 1 ja se oli käytössä Elokuvateatteri Pilvilinnassa Järvenpäässä 1949 – 1983. Näitä valmistettiin nelisenkymmentä kpl. Kuvasta näkyy, että projektori on ollut varsin massiivinen Elokuvan se näytti ilman mitään väristyksiä.

Kuva oik. Suomessakin elokuvien teko alkoi mykkäfilmeillä. Kuvassa on mykkäfilmien tekoon liittyvä näyttely esineistöineen.

Elävän kuvan museossa kannattaa käydä. On vaikea kuvitella, että kukaan nyt tai tulevaisuudessa tuntisi suomalaisen elokuvan historiaa ja esineistöä paremmin kuin Lauri. 40 vuoden ura elävän kuvan äärellä näkyy.

Museossa on esineistöä paljon, ne ovat hyvin aseteltu ja kaikilla esineillä on tarinansa. Nämä tarinat tulivat hyvin esille jo lyhyen kiertokäynnin aikana ja niitä tuli Laurin suusta minkä tahansa esineen äärellä pysähtyttiin.

Kuva vas. Museossa on eri teemoihin liittyviä kokonaisuuksia, joista yksi on kuvassa Päämaja-elokuvan filmaamisesta. Siinä on sitä välineistöä, jota tämän elokuvan teossa on käytetty

Marjaanan laulunäytelmä Aleksis Kivestä ”Makeasti Oravainen”

Marjaanan käsikirjoittamaa laulunäytelmää esitettiin kesän aikana Rautjärven Pitäjätuvassa neljä kertaa. Erinomaisen suosion

vuoksi lisäesityksiä on tulossa. Marjaanan veljenpoika Teijo Tykkyläinen on sovittanut näytelmän musiikkia.

Lehdistötiedote Marjaana Tykkyläinen

”Makeasti oravainen”- laulunäytelmä Aleksis Kivestä(10.10.1834 – 31.12.1872)

Etsiskelin taustatietoa Aleksis Kiven sävellettyyn runoon ”Laulu oravasta”. Näpyttelin hakusanan googleen ja sieltähän lävähti tarinaa kerrakseen. Selailin sivua ja hämmästyin huomattessani miten paljon Aleksis Kiven runoja onkaan sävelletty. Suosituimpiin runoihin on tarttunut useampikin säveltäjä vuosikymmenten kuluessa. Esimerkiksi Suomenmaa-runon on sävelletty jo 20 kertaa.

Siitä lähti ajatus tehdä kokonainen konsertti Kiven sävelletystä tuotannosta. Ensin ajattelin että juontaja kertoisi kappaleiden lomassa kirjailijan elämästä. Sitten mopo karkasi käsistä ja syntyi draamapätkillä höystetty kokonaisuus, suorastaan laulunäytelmä.

Musiikkikaan ei ihan pysynyt pelkästään Kiven sävelletyissä runotuotannossa. Draaman vaatimuksesta hypittiin yli aisan.

Käsikirjoittajan ominaisuudessa kävin katsomassa Kouvolan Teatterin näytelmän Kivestä. Synkkäviritteinen esitys oli tosin hieno mutta halusin omastani jäävän katsojalle leppeämmän ja positiivisemmän jälkimaun. Tutustuin seikkaperäiseen elämänkertaan sekä juuri ilmestyneeseen Kiven kirjeitä- kokoelman.

Vuosia sitten toteutettu, samantapainen

esitys ”Kyynelein kylvetty” lähetyssaarnaaja Yrjö Roihasta nosti mieleen niin hyviä ja hykerryttäviä muistoja, että pyrin saamaan samoja esiintyjiä matkaan.

Musiikkia lähti valitsemaan ja kuoroa harjoittamaan sekä johtamaan imatralaistunut Niina Mangström, joka oppilaineen soiti esityksessä kannelta.

Nimirooliin aikuista Aleksis Kiveä esittämään suostui Tarmo Seppänen. Laulunlehtori Sini Kouvosen entisistä ja nykyisistä lauluoppilaista muodostui kuoro, joka opettajansa kanssa esitti myös draamakohtausten roolihahmoja. Kaikkiaan meitä esiintyjiä oli 21. Itselleni omin kylän akka Saima Heikkilän juonta eteenpäin kuljettavan roolin.

Muusikko Teijo Tykkyläisen bändisovitus nimilaulusta sai esittäjikseen paikallisia nuoria: Emmi ja Topi Riikosen ja Henna Mutasen.

Kahden kohtauksen ajan viivytettiin Palojoella Aleksiksen onnellisessa lapsuusajassa. Mahtavaa kun mukaan saatiin neljä koululaista: Lenni Kiuru, Ella Honkatukia, Lotta-Mari Taiponen ja Aino Miikki. Erityisen iloinen olen myös siitä, että murretutkija, Kivi seuran aktiivi Jaakko Yli-Paavola tarkasti ja korjasi näiden kohtausten murreasun. Niissä olikin meille Itä-Suomalaisille opettelemista.

Oravaista esitettiin neljä kertaa Rautjärven Pitäjätuvassa Miettäläntie 1763. Kantaesitys kulttuuriviikolla keskiviikkona 16.7. klo 18.00, seuraava esitys pe 25.7. klo 18.00 sekä

sunnuntaina 27.7. kahdesti klo 15.00 ja klo 18.00

Sattuipa vielä niinii, että Kiven syntymästä tuli tänä vuonna kuluneeksi 180 vuotta.

Erinomaisen suosion kannustamina päätimme kolmesta lisäesityksestä: Imatrankosken koululla la11.10. ja Simpeleen Nuorisoseuran talossa su 12.10. siis hyvin lähellä Kiven syntymäpäivää.

Kolmas ja viimeinen esitys on vielä tätä kirjoitettaessa edessä päin: 6.12. Jaakkiman Opiston Ruokolahti salissa.

Rautjärven Kotiseutuyhdistys oli hankkeessa mukana ja järjesti buffetin Pitäjätuvan esityksiin.

Esitystä puuhaavaan ”Suakkunat”

työryhmään kuuluvat: kuoronjohtaja Niina Mangström, Director cantus, diplomilaulaja, laulun lehtori Sini Kouvonen ja kuvanveistäjä Marjaana Tykkyläinen.

Iso kiitos Etelä-Karjalan kulttuurirahaston hoitokunnalle 3.000 euron apurahasta hankkeeseen.

Sillä saimme maksetuksi osan esiintyjien matkakuluista, joitakin vaatteita, laulujen sovituksia ja nuorten bändin palkkiot.

Tämän onnistuneen projektin innostamana olen lueskellut taustatietoa seuraavaan näytelmään. Alustavissa kaavailuissa siinä esiintyisi kansanparantaja ja runolaulaja Mateli Kuivalatar, josta päästäisiin Toivo Kärkeen ja maitolaituri romantiikkaan. Annetaanhan olla akan järvessä.

Kuva oik. Näytelmän esittäjät Rautjärven Pitäjätuvassa

Kuva vas. Kaikki Näytelmän tekijät. Kuvat: Anne Uppman

Rautjärven – Parikkalan Sanomat 21.7.20

KARJALAISTEN
MARKKINAT

Yhteistyössä

myyjäosta.com

Parikkalan-Rautjärven
Sanomat

Maanantaina 21. heinäkuuta 2014

Muista hyödyntää
kestotilaajan etusi!

Tilaa Parikkalan-Rautjärven Sanomat

2 kuukaudeksi 15 eurolla (norm. 30,-)

talouteen johon paikallislehti ei vielä tule.

Soita 010 230 8900 tai tilaukset@prsanomat.fi

Parikkalan-Rautjärven
Sanomat

www.parikkalan-rautjarvensanomat.fi

Karhun kanssa painii Iyö... Näytelmässä Kiveä esittää rautjärveläinen Tarmo Seppänen. Taustalla kuorolaisia. KUVAT: LEENA PAJARI-KOSONEN

Kirjailija siitä tuli...

Rautjärvellä on tehty todella onnistunut laulunäytelmä Aleksis Kivestä.

Ensi-ilta täytti Pitäjätuvan.

NÄYTELMÄ

LEENA PAJARI-KOSONEN

Rautjärven kotoinen Pitäjätupa osoittautui aivan liian pieneksi paikaksi, kun *Makeasti oravainen* -laulunäytelmä Aleksis Kivestä sai kantaesityksensä keskiviikkoiltana. 1900-luvulla eläneestä kirjai-

lijasta, nimiroolissa on Tarmo Seppänen, kertova näytelmä sopii toki muuten loistavasti vanhaan tupaan: penkkejä yleisöä varten on vain niukasti.

Rautjärveläisten ja imatralaisten harrastajien esittämä näytelmä on "kompakti paketti" ja kertoo kirjailijan persoonasta olennaisia asioita. Alussa on jo loppu eli Kiven

kuolema. Kuolinvuoteella kuuluvat ne legendaariset sanat: *Minä elän*.

Lapsuuteen, nuoruuteen, aikuisuuteen siirrytään jouhevasti, sillä yleisön pitää tilanteen tasalla mainio kyllä akka Saima Heikkilä, jota esittää murteilla puhumisen jalon taidon hallitseva Marjaana Tykkyläinen. Hän on myös käsikirjoittanut ja oh-

Kirjailija leikki pieneä pappia, roolissa Lenni Kiuru.

jannut näytelmän.

Lapsena Kivi, aiemmin Stenvall, oli kuten kuka tahansa pojanviikari. Täydet pisteet roolisuurituksesta reippaalle Lenni Kiurulle ja muillekin mukana oleville lapsille ja nuorille, joiden pappi- ja hautajaisleikit eivät näyttäneet vähääkään näytellyiltä. Näytelmässä hyödynnetään mukavasti myös

MAKEASTI ORAVAINEN

- Laulunäytelmä kirjailija Aleksis Kivestä (1834-1872)
- Käsikirjoitus ja ohjaus Marjaana Tykkyläinen
- Säestys ja kuoron johto

Niina Mangström
► Roolissa rautjärveläisiä ja imatralaisia harrastajia
► Kantaesitys 16.7. Rautjärven Pitäjätuvalla

Tykkyläisen tekemiä metsäneläimiä. Yhdessä reippaassa kohtauksessa kirjailijamme "metsän poika, sankari jylhän kuusiston" jopa painii karhun kanssa...

Köyhänä elänyt kirjailija sai kodin mesenaatti Charlotta Lönnquistin (Sini Kouvo-nen) huomasta, jossa, varsinkin ennen kurjia nälkävuosia, sai ainakin kuppikaupalla kahvia juodakseen. Ystävä, suomenkielisen teatterin perustaja Kaarlo Bergbom (Ari Pöntinen) sai miehen pään kääntymään siinä vaiheessa, kun uran pääteoksesta on vähällä tulla kertomus seitsemästä siskoksesta...

Kiven elämä ei ollut ruusuilla tanssimista. "Maahan on löytö tämä mies", hän valittua luettuaan tyrnääviä arvosteluja uudesta romaanistaan.

Onnellisista lopuista tykkäville näytelmästä löytyy sokeri pohjalla. Onneksi meillä on nuo intuitiiviset näkijät! Tässä tapauksen po-varin (Teija Pajari), näkökyky ylsi Kalle Holmbergin ja Esko Salmiseen asti!

Näytelmän laulut ovat tietysti Kiven sanoittamia; ne soivat jylhästi ja kauniisti hyvien laulajien ja säestäjien esittämänä. Kuoron johtajana ja säestäjänä on Niina Mangström. Musiikki istuu, vii-meistä nuorten esitystä myöten, mainiosti näytelmään, jossa "draaman kaari" toimii. Suurkiitos ja kumarrus mukana oleville. Kivihän tuli liki iholle.

Seuraavat esitykset pe 25.7. klo 18 ja su 27.7. klo 15 ja 18 Rautjärven Pitäjätuvassa, Miettälantie 1763.

Merkkipäiviä

Toivo Ikonen 85 v

12.9.2014

Toivon merkkipäivää juhlittiin lähisuku-
laisten kesken.

Eino Tykkyläinen 80 v

23.10.2014

Matti Tanninen 75 v

4.2.2014

Mattia ja Einoa onniteltiin
sukuneuvoston kokouksessa
Uimaharjussa

Saara Alexopoulos 75 v

o.s Tykkyläinen

3.8.2014

Juhlittiin perheen parissa
Patraksessa Kreikassa

Frida Venny Maria Luoma-aho
8 kk Jokelassa

13.10.2014

Onnittelevat äiti ja isä Aino ja Mika
 Ukki ja mummo Toivo ja Aili Ikonen

Alma Ulrike Azeredo 3 kk

21.10.2014 Berliinissä

Onnittelevat äiti ja isä Hanna ja Jose
 Ukki ja Mummo Marjanne ja Niilo
 Tykkyläinen

Kuisma Aukusti Kokkonen 2 v

30.9.2014 Kuopiossa

Onnittelevat äiti ja isä Kaija ja Kari
 mummo Irja Kähkönen
 o.s. Tykkyläinen

Opin tielle Lontoossa

Konstantina ja Melina

Alexopoulou koulupuvuissaan. Eka-
 päivänä mukana isosisko Melina, isä
 Jorgos Alexopoulos ja mummo Saara.
 o.s. Tykkyläinen

Opin tielle Berliinissä

Aune Azeredo

Kouluun tutustumispäivänä mukana juhla-asuissa siskot Olga ja Luna. Koulun aloittajat saavat ison tötterön, jossa on mm vahtokarkkia. Mukana myös isä Jose ja äiti Hanna. Hengessä mukana mummo ja ukki Marjanne ja Niilo Tykkyläinen

Urheilumenestystä

Rovaniemeläinen juniorijalkapalloilu menestyi hyvin kesän 2014 aikana.

Kuvassa jalkapalloseuran FC Santaclaus Junioreiden Marino-joukkueen pelaajia palkittuina hyvästä menestyksestä kultaisilla mitaleilla.

Edessä joukkueen hyökkääjäpelaaja **Iisak Tykkyläinen 5 v**

Miten yleinen sukunimi on Tykkyläinen.

Internetistä löytyvät seuraavat tiedot:

Tykkyläinen	lukumäärä	Miehet	Naiset	Suomessa	Ulkomailla
Nykyisenä nimenä	333	159	174		
Entisenä nimenä	136	11	125	126	10
Kuolleilla	192	72	120		
Yhteensä	661	242	149		

Nimipalvelussa etu- ja sukunimitietojen lukumäärät löytyvät kaikista henkilöistä, jotka on rekisteröity Suomen väestötietojärjestelmään. Rekisteröinnin yhteydessä he ovat saaneet suomalaisen henkilötunnuksen. Henkilötunnukset annettiin elossa oleville henkilöille

Lähde: <http://www.tuomas.salste.net/suku/nimi/index.html>

vuosien 1964-1968 välisenä aikana. Tämän ajankohdan jälkeen henkilötunnus on annettu lapselle syntymäilmoituksen perusteella ja ulkomaalaiselle erillisen rekisteröinnin perusteella.

Mika (Aarnenpoika) Tykkyläinen, (toimittanut. Niilo Tykkyläinen)

Hanna Tykkyläisellä menestyskausi golfissa

Hannan golfkausi huipentui Etelä-Afrikan **World Golfers Championship -2014 finaaliin Etelä-Afrikan Durbanissa** marraskuussa. Hanna oli siellä oman tasotusryhmänsä Suomen edustajana. Turnaus on amatööripelaajien maailmanmestaruusturnaus, johon osallistutaan joukkueena. Menestyminen vaati vappuaattona 15 vuotta täyttäneelle golfin lupaukselle määrätietoista valmistautumista. Kilpailuun voivat osallistua kaikki 15-vuotta täyttäneet virallisen tasoituksen omistavat pelaajat.

Aloitimme syksyllä 2013 yhteistyön uuden valmentajan Jani Haaruksen kanssa. Talvi meni harjoittellessa fysiikkaa ja tekniikkaa noin 4-5 harjoitus päivää viikossa. Lisäksi oli hoidettava koulu ja rippikoulu. Talvi oli todella haasteellinen. Hanna teki paljon töitä sekä golfin että koulun kanssa. Kun sitten keväällä pääsimme ensimmäisen kerran ulos, näimme mitä yksi talvi huippuvalmentajan kanssa oli tuonut tullessaan. Pallo lensi tytön lyömänä aivan kuin pojilla. Draivit eli avauslyönnit olivat keskiarvoltaan noin 200 - 220

Kuva. Hanna Tarinagolfin kentällä Siilinjärvellä valmistautumassa suurempiin kisoihin.

metriä. Hinku pelaamaan oli kova, mutta kentät eivät meinanneet avautua millään vaikka talvi oli lumeton. Routa ja jääpolte tekivät tuhojaan. Sitten koulu loppui 9,4:n keskiarvolla ja kentät aukesivat. Tasointus oli tuolloin kauden alussa 15 ja kauden lopussa 5.5. Tasointus olisi ollut lähempänä neljää, jos Hanna olisi jättänyt kortteja muulloinkin kun kilpailukieroksilla.

Kauden pari ensimmäistä viikkoa ja eka kisa eivät kuitenkaan onnistuneet kovin hyvin. Silloin Pro Jani ehdotti minulle, että eiköhän lyödä tytön mailloihin miesten varret. Niin teimme ja siitä lähti sitten uskomaton golfkesä. Tyttöä ei saanut pois kentältä kaatosteessakaan eli ei välipäiviäkään tullut kuin muutama.

Kesän aikana Hanna ehti voittaa elokuussa oman seuransa Tarinagolfin naisten mestaruuden.

Lopputulokset olivat sitten hyvin menneen kauden päätteeksi päästä edustamaan Suomea World Golfers Championshipin finaaliin Etelä-Afrikan Durbaniin. Sinne päästäkseen Hannan oli voitettava WGC:n alkuerät ja finaali Suomessa. Hanna lähti Afrikkaan joukkuekisaan Suomen lippu selässään. Hanna sai kokemusta ja kunniaa.

Durbanin kilpailuihin osallistui 24 joukkuetta, joista Suomi oli lopputuloksissa kymmenes. Hannan kisassa yksi kierros neljästä meni alle tasoituksen. Hannan peli herätti kanssakilpailijoiden kiinnostusta Durbanissa. Esimerkiksi nigerialaiset sanoivat että tuo tyttö on viiden vuoden sisällä ammattilaisten lpga- tourilla.

World Golfers 2014 -karsintafinaali tulokset

World Golfers Championship Suomen karsintafinaali pidettiin lauantaina 13.9.2014 Espoon Ringside Golfissa. Tasoitusryhmien voittajat ja pelaajat, jotka lähtevät edustamaan

Suomea Etelä-Afrikan World Golfers Championship -2014 finaaliin ovat:

Tasoitusryhmä 1: Pertti Palosuo
Tasoitusryhmä 2: Hanna Tykkyläinen
Tasoitusryhmä 3: Henri Vatanen
Tasoitusryhmä 4: Toni Hämäläinen
Tasoitusryhmä 5: Erkki Hakuli

Linkkejä: <http://www.tarinagolf.fi/>, [WGC Finland](#) [Uncategorized](#)

Kuvia Durbanin turnauksesta

Kesän 2015 sukukokous lauantaina 11. heinäkuuta 2015

Sukukokouksen paikkakunnaksi on valittu Uimaharju. Kokous pidetään Villa Koivurannan salissa Uimaharjun keskustassa. Paikka on sama, missä pidettiin vuoden 2005 sukukokous. Tila oli vielä silloin Enon seurakunnan kirkkona. Kirkon toiminta rakennuksessa on lakannut, ja tilat sisustettu kokoustiloiksi.

Villa Koivurannan saliin voi tutustua osoitteesta <http://www.villakoivuranta.fi/>

Kokouksen ohjelma ilmoitetaan ensi keväänä toukokuussa ilmestyvässä Sukuseuran lehdessä

Kuvat yllä vuoden 2005 sukukokouksesta silloisessa Uimaharjun kirkossa

Kuva vas. Nykyinen Villa Koivurannan salin julkisivu

Sihteerin palsta

Osoitteet

Sukuseuran osoitteistossa tapahtuu koko ajan muutoksia, jotka eivät tule sihteerin tietoon. Jokaisen postituksen yhteydessä joitakin kirjoja palautetaan lähettäjälle väärän osoitteet vuoksi. Nämä henkilöt poistetaan postituslistalta, ellei uutta osoitetta ole tiedossa. Sihteerillä ei käytännössä ole mahdollisuutta hakea uusia osoitteita.

Sukuseuran osoitteistossa on jonkin verran nuorempien sukupolvien osoitteita, mutta voisi olla paljon enemmänkin. Olisi hyvä, jos vanhempi sukupolvin ilmoittaisi aikuisten jälkeläisten osoitteita, jotta lehti voitaisiin jakaa heillekin. Nuorempien osanotto sukuseuran toimintaan on merkityksellistä sukuseuran toiminnan jatkumisen kannalta.

Tämä lehti postitetaan Suomen lisäksi Ruotsiin, Saksaan, Kreikkaan, Britanniaan ja Australiaan

Tämä lehti on luettavissa sukuseuran kotisivulla. <http://www.kolumbus.fi/tykkylais-ten.sukuseura/>

Toimintakauden jäsenmaksut

Sukuseuran jäsenmaksuja kerättiin Mekrijärven sukukokouksessa ja edellisen sukulehden mukana lähetetyillä pankkisiirroilla. Maksuja on kertynyt kohtuullisesti. Jos joku tuntee unohtaneensa jäsenmaksun, niin sen voi maksaa sukuseuran pankkitilille. Jäsenmaksu sukukokousten väliseltä ajalta on 20 euroa/henkilö. Myös lahjoitukset sukuseuran toimintaa varten ovat tervetulleita. Sukuseuran pankkitilin omistaja on **Tykkyläisten sukuseura r.y** ja tilinumero **FI168 8000 1870 7565 75**.

Sukulehden toimitus toivottaa kaikille hyvää ja rauhallista joulun odotusta

Sukuneuvosto kokoontui 20. syyskuuta Uimaharjussa

Tämän vuoden sukuneuvoston kokous pidettiin Uimaharjussa. Kokouksessa käsiteltiin seuraavan sukukokouksen järjestämistä.

Sukuseuran pitkäaikainen puheenjohtaja Toivo Ikonen täytti 85 vuotta. Siksi on kohtuullista, että seuraavassa sukukokouksessa hänelle valitaan seuraaja

Keskusteltiin oman facebook-sivuston perustamisesta. Sukuneuvosto suhtautuu asian myönteisesti, mutta jätettiin asia kuitenkin hautumaan. Arvioitiin, että facebook-sivujen ylläpito sopisi nuoremmille sukupolville ja vaatisi jonkin nuoremman henkilön ottavan vastuun sivujen hallinnoimisesta. Joillakin sukuseuroilla on omat facebook-sivut.

Sukuneuvoston yhteystietoja

Puheenjohtaja Toivo Ikonen p. 0503587474

Varapuheenjohtaja Marjaana Tykkyläinen

p. 0405937725,

Sihteeri Niilo Tykkyläinen

p. 040 5658338, [niilo.tykkylainen\(at\)kolumbus.fi](mailto:niilo.tykkylainen(at)kolumbus.fi)

Esko Malinen p. 040 530 7922,

Sakari Sarola p.017 - 761319

Matti Tanninen p. 017 – 2625239,

Eino Tykkyläinen p. 0500 377 482

Lauri Tykkyläinen p. 09 - 635103

Matti Tykkyläinen p. 013 - 771228

